

MATEMATIKA 9. osztályos tankönyv végeredményei
6. témakör: Egybevágóság, négyszögek (69–76. leckék)

69. lecke

Feladatok

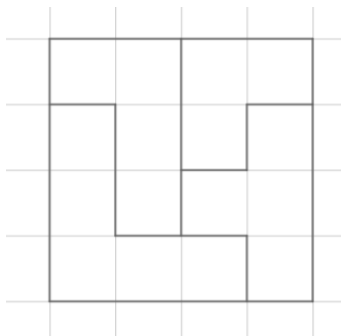
1. C
6. Háromszöget (mely hasonló az eredetihez).
7. Az adatoktól függően legfeljebb 6 megoldás lehet.

Házi feladatok

3. a) paralelogramma b) téglalap

Rádás

1. a) 11 b) Kb. ÉK felé.
2. Például:

3. Tükrözzük P -re az egyik szögcsúcsot!
4. Forgassuk el P körül $+60^\circ$ -kal vagy -60° -kal az egyik egyenest!

70. lecke

Feladatok

1. Egyenlők d és e , u és v ; ellentettek a és w , b és c ; egyenlő hosszúak, de nem egyállásúak például a és v .
3. a) Igaz. b) Egy.
4. b) $\vec{AB}$; $\vec{AC}$ vagy $\vec{AD}$ vektorok valamelyikével
5. A és D , B és F
6. a) Végtelen.
b) Amikor az eltolás vektora merőleges az egyenesre, hossza megegyezik B pont és az egyenes távolságával.
c) Végtelen.

Házi feladatok

1. Egyenlők: b és d ; illetve e és g . Ellentettek: a és c ; illetve f és h .
2. Igaz: 3; hamis: 1; 2 és 4.
3. Négyzet, 25%-a.
4. a) $\vec{AB}$ b) $\vec{BA}$

Raadás

1. E és B
2. a) D b) A és B esetben alulról a 2. sorban, C esetben alulról a 3. sorban.

71. lecke

Feladatok

1. Egyenlő szárú háromszöget; deltoidot.
2. AB a kör átmérője. Ekkor $P'P$ egy AB -re merőleges húr.
3. Eltolással.
4. b) 60° -os forgatással.

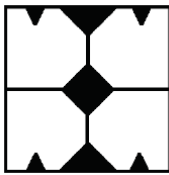
Házi feladatok

2. Deltoid, területe 432 mm^2 .
3. c) 0 vagy 1.
d) Párhuzamos tengelyek esetén eltolással, merőleges tengelyek esetén középpontos tükrözéssel.

Ráadás

1. A 4. sorban lévő. (A 3. sorban álló feliratban nem jó irányban áll az S betű.)

2.

3. a) Jobb felső sarokban.   b) Bal alsó sarokban.
4. $12 : 55$
5. Tükrözzük az egyik kört az egyenesre!
6. P középpontú, AP sugarú kört.

Emelt szint

1. b) Szabályos nyolcszög alapú gúla.
2. a) 8 lapja, 12 éle, 6 csúcsa (szabályos oktaéder).   b) Az alapsíkra való tükrözéssel.
3. a) Négyzetes oszlop.   b) Négyzetes oszlop.   c) Kocka.
4. a) 30 lapja, 60 éle, 32 csúcsa.
b) Eltolás, lapközéppontra való tükrözés, oldallapra való tükrözés.

72. lecke

Feladatok

1. c) Területe 6 cm^2 , kerülete $\approx 15,85 \text{ cm}$.

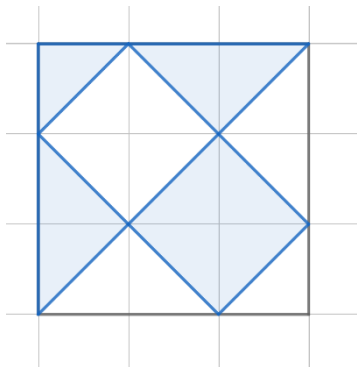
2. a) Tengelyes tükrözés van, tengelye BC felezőmerőlegese. Középpontos tükrözés van, középpontja a BC szakasz felezőpontja. Forgatás van, középpontja a BC szakasz felezőpontja. Eltolás van, vektora az $\overrightarrow{AC}$ vagy a $\overrightarrow{CA}$ vektor.

b) Tengelyes tükrözés nincs. Középpontos tükrözés van, középpontja a BC szakasz felezőpontja. Forgatás van, középpontja a BC szakasz felezőpontja. Eltolás van, vektora az $\overrightarrow{AC}$ vagy a $\overrightarrow{CA}$ vektor.

c) Tengelyes tükrözés nincs. Középpontos tükrözés nincs. Forgatás van, két lényegesen különböző módon: egyik középpont a BC szakasz felezőmerőlegesének és az AD szakasz felezőmerőlegesének metszéspontja, másik középpont az AC szakasz felezőmerőlegesének és a BD szakasz felezőmerőlegesének metszéspontja. Eltolás nincs.

3. b) A forgatás középpontja a B pont, a forgatás szöge 90° .

4.

6 Visszajutunk a kiindulási körhöz a), b) és c) esetben, a) és b) esetben pontonként is.

Házi feladat

1. a) és b) A piros és zöld egyenesek középpárhuzamosára.

c) A piros egyenesre vagy bármely rá merőleges egyenesre.

d) 4 ilyen egyenes van.

2. a) és b) A piros és zöld egyenesek középpárhuzamosának tetszőleges pontjára.

c) A zöld egyenes tetszőleges pontjára.

d) A középpontjára, egy ilyen pont van.

3. a) A középpontja körül $k \cdot 90^\circ$ -kal ($k \in \mathbb{Z}$)
 b) A középpontja körül, $k \cdot 360^\circ$ -kal ($k \in \mathbb{Z}$)
4. c) 51 mm
5. a) b) Tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, elforgatás bármely pont körül $k \cdot 360^\circ$ -kal ($k \in \mathbb{Z}$), eltolás nullvektorral.

Rádás

Feladatok

1.

I. eset	a) 5,39 km	b) B-től 2,24 km, A-tól 4 km	c) 5,39 km
II. eset	a) 2,83 km	b) B-től 2,24 km, A-tól 3 km	c) 4,47 km

2. a) A-ból merőlegest bocsájtunk a folyóra.   b) AB egyenesén
 c) A-t toljuk el a folyó szélességével, a folyóra merőlegesen B felé.
 $A'B$ kimetszi a folyó szélét jelentő egyenesből a híd helyét.

3. Három megoldás van.

5. a) 0,732 m   b) 2,73 m

6. a) 7:30-kor   b) Nagymutató két perccel a 12-es után, kismutató majdnem a 8-asnál.

73. lecke

Feladatok

1. Hamis: B, E és F.
2. b) Téglalap. 2772 mm^2 .   c) Deltoid. 2772 mm^2 .
3. Végtelen. Lehet sokféle konvex vagy konkáv deltoid is.
4. Szimmetrikus trapéz.
a) Igen.   b) 3 cm, 4 cm
c) 7 cm, 1 cm   d) 7,07 cm; 1,41 cm
5. a) 4,50 cm   b) 2,6 cm; 5,2 cm; 2,6 cm
c) $11,71 \text{ cm}^2$ d) 2,25 cm; 4,50 cm

Házi feladat

1. Például:
a) eltolás, oldalfelező pontra való középpontos tükrözés, oldalfelező pont körüli forgatás.
b)–c) tengelyes tükrözés és forgatás.
2. Két megoldás van.
4. 4 cm, 5 db.

Ráadás

1. Benczúr (Gyula)
2. a) 4-es   b) 5-ös

74. lecke

Feladatok

1. a) 35 cm^2 b) 20 cm^2 c) 12 cm^2

2. $227,2 \text{ cm}^2$; $42,3 \text{ m}^2$; 750 dm^2

3. a) Lehet, 4 cm.   b) Nem lehet.   c) Lehet, 0,0083 cm.   d) Lehet, 12 cm.

4. a) Nem változott.   b) $18,5 \text{ m}^2$ -rel.   c) 13 m^2 -rel.

Házi feladat

1. 729 cm^2 ; 4050 m^2 ; 5280 m^2 .
2. a) $\approx 1,1 \text{ m}^2$ b) $\approx 1,4 \text{ m}^2$
3. a) 1200 cm^2 b) $\approx 144 \text{ cm}$ c) $\approx 146 \text{ cm}$
4. a) $3,78 \text{ m}^2$ b) 437

Emelt szint

1. $\approx 164 \text{ m}^2$ -rel nőtt, ill. csökkent.
2. a) $\approx 209 \text{ cm}^2$ b) $\approx 200 \text{ cm}^2$
3. 360 cm^2
4. 540 cm^2

75. lecke

Feladatok

- a) 6; 9.   b) Szimmetriatengelye van.   c) 720°
d) 10 cm; 5 cm; 8,66 cm; 120° ; 150° ; 90° ; 19,3 cm   e) 47,3 cm; $143,3 \text{ cm}^2$
- a) 11,3 cm és 17,4 cm   b) $98,3 \text{ cm}^2$ c) 50%
- a) 30° ; 90° ; 13,86 cm.
b) A bal oldali: 60° , 60° és 60° ; minden oldala 8 cm.
A jobb oldali: 30° , 30° és 120° , oldalai 8 cm, 8 cm és 13,86 cm.
A középső: 60° , 30° és 90° ; oldalai 8 cm, 16 cm és 13,86 cm.
c) $110,9 \text{ cm}^2$.
- b) $112,5^\circ$; $112,5^\circ$; $67,5^\circ$; $67,5^\circ$. Kerülete 17,7 cm; területe 18 cm^2 .
- 9,12 cm^2 ; 13,12 cm

Házi feladat

- Két megoldás van.
- 24 cm; $34,56 \text{ cm}^2$.
- a) 105° .
b) Két eset van. Ha a rövidebb oldalpár 18,4 cm, akkor 88,8 cm és 462 cm^2 .
Ha a hosszabb oldalpár 18,4 cm, akkor 62,8 cm és 231 cm^2 .
- c) 25 cm   d) 768 cm^2 e) 40 cm

Ráadás

- $(a - b)/2$
- Köríven: a rögzített rúd fölé emelt Thalész-körön mozog.

Rádás

Feladatok

1. $5,9 \text{ m}^2$
3. a) 90° -kal   b) Egymásnak megfelelő csúcsokat összekötő szakaszok felezőmerőlegeseinek metszéspontjába.

Házi feladat

1. $8,12 \text{ cm}$
2. $19,60 \text{ cm}$
3. $16,24 \text{ cm}$
4. $1,68 \text{ cm}$
5. Kis körcikkek: $26,7 \text{ cm}^2$, négyzet: 225 cm^2 , kis háromszögek: $38,6 \text{ cm}^2$. Együtt: 290 cm^2 .

Rádás

1. a) $20,135 \text{ m}^2$ b) 10   c) 21 000 Ft.
2. a) 16 csomag   b) 41 600 Ft
3. a) $41,7 \text{ m} \approx 42 \text{ m}$ b) 12 180 Ft
4. a) 9 m^2 b) 9 csomag, 26100 Ft   c) 8 db
5. 10 csomag; 32 000 Ft.
6. kb. $61,5 \text{ m}^2$.
7. 70 m^2 .
8. 14.
9. Kb. $56,6 \text{ m}^2$.
10. 3 doboz.
11. 37 710 Ft.

76. lecke

Feladatok

1.

trapéz	húrtrapéz	paralelogramma	deltoid	rombusz	téglalap	négyzet
8	1, 4, 5, 7, 8	2, 4, 5, 6, 8	3, 4, 5, 7	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

2. c) Mindkét esetben 25 cm^2 .

3. B és D.

4. A-t toljuk el 2 km-rel a folyó mentén, s ekkor keressük meg a folyót érintő legrövidebb utat.

5. a) 12 cm   b) 7,2 cm   c) 4,2 cm

Tudáspróba

- a) 3 oldalú   b) 1   c) 672 cm^2
- a) deltoid, 20 cm^2 b) paralelogramma, 20 cm^2 c) 20 cm^2
- $60^\circ, 60^\circ, 120^\circ, 120^\circ$
- a) 10 cm és 13, 66 cm   b) $68,3 \text{ cm}^2$ c) 7,07 cm

Rádás

- Vissza a kezdőpontba.
- a) C

Témazáró feladatgyűjtemény

1. c) Paralelogramma, deltoid.
2. Rombusz, 3,5 cm és 6,06 cm.
4. 4,84 cm².
5. a) 33,9 cm²   b) 23,3 cm²
6. 2 megoldás van.
7. 2 megoldás.
8. Négyzetet.
9. 60°, 125°, 160°, 105°, 140°, 130°
10. AD, BE és CF átlók közös metszéspontjára középpontosan szimmetrikus a hatszög.
11. A szimmetria-középpont a háromszög súlypontja.
12. 58°, 26°, 32° és 64°
14. Igaz: A, hamis: B, C.
15. Igaz: B, C, hamis: A, D.
16. 10 cm.
17. a) 3 cm.   b) 17,32 cm².
18. a) 24,25 cm.   b) 169,7 cm².
19. 81 cm².
20. Paralelogrammát. (Oldalai páronként merőlegesek az átlókra, ezért szemközti oldalai párhuzamosak.)
21. 15,5%
22. 76 : 180 : 144
Megj: A területek aránya így is felírható: $(20^2 - 18^2) : (18^2 - 12^2) : 12^2$.
A területek közelítőleg: 684; 1620; 1296 (cm²)
23. a) 112 cm²   b) ≈ 8,2cm   c) ≈ 44,5cm
d) ≈ 16,1 cm   f) 224 cm²; 72,4 cm
24. 3 egység és 7 egység.
25. 4,7 cm.
26. 4 eset van. A trapéz szögei lehetnek: 40°, 140°, 40°, 140°; vagy 40°, 80°, 100°, 140°
vagy 20°, 40°, 140°, 160°, vagy 40°, 140°, 70°, 110°.
27. a) 67,5°; 67,5°; 112,5°; 112,5°   b) 17,665 cm és 18 cm²

28. a) deltoid

b) téglalap, $34,94 \text{ cm}^2$

c) $29,82 \text{ cm}^2$

Ráadás – JÁTÉKOK

I. Rejtvények

1. Első, második és negyedik oszlop karikáit kell pirosra színezni.
2. Az alsó B-ből balra négyet, felfelé ötöt, jobbra négyet, le egyet, jobbra kettőt lépünk...
- 3.

5	3	2	9	X	1
1	1	X	7	2	9
X	7	3	X	4	X
6	9	8	8	9	6
3	9	X	3	6	5
8	X	1	6	0	0

II. Fejtörők

1. $\{(x + 2) \cdot 6 + 9\} \div 3 - 7\} \div 2 = x$
2. $[(x + 5) \cdot 2 - 20 + 9] \cdot 3 - 6x = 3$
3. Az I. szobában.
4. 10 112 358
5. 3 cm és 6 cm.

Megj: $ab = 2(a + b)$

Ebből az egyik tényező többszöröse kell legyen a másiknak. Legyen $b = k \cdot a$.

$$k \cdot a^2 = 2 \cdot a \cdot (k + 1)$$

$$a = \frac{2 \cdot (k + 1)}{k}$$

Ennek $k = 1$ és $k = 2$ esetén van egész megoldása.

6. Az átlóra tolta felfelé.
7. Csongor kezd, majd Balázs annyi gyufaszálat vesz el, hogy 4-gyel csökkenjen a gyufaszálok száma. Ezt Balázs mindig meg tudja tenni.
8. 52 gyufa után újra indult az előző feladatban ismerttetett helyzet.